

Karta przedmiotu

Nazwa i kod przedmiotu	Literatura niemiecka - wykład II, PG_00166444						
Kierunek studiów	Filologia germańska (O)						
Data rozpoczęcia studiów	październik 2025 r.	Rok akademicki realizacji przedmiotu			2026/2027		
Poziom kształcenia	I stopnia - licencjackie	Grupa zajęć			Grupa zajęć obowiązkowych z zakresu kierunku studiów		
Forma studiów	stacjonarne	Sposób realizacji			na uczelni		
Rok studiów	2	Język wykładowy			polski		
Semestr studiów	4	Liczba punktów ECTS			2.0		
Profil kształcenia	ogólnoakademicki	Forma zaliczenia			zaliczenie		
Jednostka prowadząca	Rektor -> Wydział Filologiczny -> Instytut Filologii Germańskiej -> Zakład Literatury i Kultury Niemieckiej						
Imię i nazwisko wykładowcy (wykładowców)	Odpowiedzialny za przedmiot	prof. dr hab. Marion Brandt					
	Prowadzący zajęcia z przedmiotu						
Formy zajęć	Forma zajęć	Wykład	Ćwiczenia	Laboratorium	Projekt	Seminarium	RAZEM
	Liczba godzin zajęć	30.0	0.0	0.0	0.0	0.0	30
	W tym liczba godzin zajęć na odległość: 0.0						
Aktywność studenta i liczba godzin pracy	Aktywność studenta	Udział w zajęciach dydaktycznych, objętych planem studiów		Udział w konsultacjach		Praca własna studenta	RAZEM
	Liczba godzin pracy studenta	30		2.0		18.0	50
Cel przedmiotu	Celem zajęć jest zapoznanie studentów z najważniejszymi wydarzeniami literatury niemieckiej w pierwszej połowie XX wieku w kontekście literatury światowej i z uwzględnieniem kontekstu historycznego i kulturalnego. Studenci poznają procesy rozwoju twórczości literackiej oraz ćwiczą umiejętność interpretacji wybitnych utworów. Nauczanie historii literatury powinno służyć lepszemu zrozumieniu kultury krajów obszaru niemieckojęzycznego.						

Efekty uczenia się przedmiotu	Efekt kierunkowy	Efekt z przedmiotu	Sposób weryfikacji i oceny efektu
	[FGL3_K05] Ma świadomość odpowiedzialności za zachowanie i propagowanie dziedzictwa kulturowego Europy, ma świadomość znaczenia tego dziedzictwa dla zrozumienia wydarzeń społecznych i kulturalnych.	Ma świadomość odpowiedzialności za zachowanie i propagowanie dziedzictwa kulturowego, zwłaszcza literackiego, Europy XX wieku	[SK1] wypowiedź ustna/rozmowa/ dyskusja
	[FGL3_W08] Ma podstawową wiedzę o uwarunkowaniach pracy zawodowej w zakresie pośrednictwa kulturowego, oświaty lub pracy w otoczeniu biznesowo-gospodarczym.	Wskazuje zależności pomiędzy powstawaniem dzieł literackich a historią i kulturą w krajach niemieckojęzycznych w pierwszej połowie XX wieku	[SW1] wypowiedź ustna/rozmowa/ dyskusja
	[FGL3_W02] Zna i rozumie terminologię literaturoznawczą w języku niemieckim.	Zna i rozumie terminologię literaturoznawczą w języku niemieckim zastosowane w odniesieniu do literatury 1 połowy XX wieku	[SW1] wypowiedź ustna/rozmowa/ dyskusja [SW5] realizacja zadania problemowego
	[FGL3_U09] Potrafi dokonać interpretacji tekstów kultury z zastosowaniem typowych metod filologicznych.	Interpretuje teksty literackie powstałe w I połowie XX wieku z zastosowaniem ważnych metod literaturoznawczych jak np. hermeneutyka, teoria dyskursu lub gender studies	[SU1] wypowiedź ustna/rozmowa/ dyskusja [SU5] realizacja zadania problemowego
	[FGL3_W11] Zna i rozumie główne metody analizy i interpretacji tekstów kultury.	Zna najważniejsze metody analizy i interpretacji tekstu literackiego używane w badaniach nad literaturą w pierwszej połowie XX wieku	[SW1] wypowiedź ustna/rozmowa/ dyskusja [SW5] realizacja zadania problemowego
	[FGL3_K01] Ma świadomość swojej wiedzy i swoich umiejętności, podchodzi krytycznie do odbieranych i pozyskiwanych treści.	Ma świadomość swojej wiedzy i swoich umiejętności w zakresie znajomości i rozumienia literatury w I połowie XX wieku	[SK1] wypowiedź ustna/rozmowa/ dyskusja
	[FGL3_W17] Ma uporządkowaną wiedzę ogólną dotyczącą historii języka i literatury w krajach niemieckiego obszaru językowego.	Charakteryzuje epoki literackie w krajach niemieckojęzycznych; wymienia i charakteryzuje tendencje, nurty, szkoły i ugrupowania literackie w krajach niemieckojęzycznych w pierwszej połowie XX wieku; charakteryzuje twórczość przedstawicieli szkół literackich, nurtów, tendencji stylistycznych w krajach niemieckojęzycznych oraz gatunki charakterystyczne dla nurtu, szkoły, epoki literackiej z pierwszej połowy XX wieku; rozumie historyczne przemiany w literaturze niemieckiej i jej specyfikę oraz ewolucję formalną.	[SW1] wypowiedź ustna/rozmowa/ dyskusja
	[FGL3_K02] Jest gotów do nawiązywania kontaktów i zwrócenia się o pomoc, kiedy do rozwiązania problemu potrzebna jest wiedza eksperta.	Potrafi ocenić, kiedy do rozwiązania problemu w zakresie rozumienia literatury I poł. XX wieku potrzebna jest wiedza eksperta, nawiązać kontakty i zwrócić się o pomoc	[SK1] wypowiedź ustna/rozmowa/ dyskusja
Treści przedmiotu	Wybrane treści z literatury niemieckojęzycznej od początku XX wieku do 1949 roku, np.: dekadencja, Thomas Mann (Die Buddenbrooks, opowiadania, Der Zauberberg), Rainer Maria Rilke (poezja, Die Aufzeichnungen des Malte Laurids Brigge), Wiener Moderne (Arthur Schnitzler, Hugo von Hofmannsthal), Frank Wedekind (Frühlings Erwachen, Der Erdgeist); Franziska zu Reventlow, Franz Kafka (Das Urteil, Die Verwandlung, In der Strafkolonie, powieści); ekspresjonizm, poezja (Georg Heym, Georg Trakl, Gottfried Benn, August Stramm), dramat ekspresjonistyczny (Walter Hasenclever, Georg Kaiser), Dada (H. Ball, K. Schwitters), Nowa Rzeczowość, powieści o tematyce wojennej (Ernst Jünger, Erich Maria Remarque), Alfred Döblin (Berlin Alexanderplatz, opowiadania), Hans Fallada (Kleiner Mann was nun?), Erich Kästner, pisarki okresu międzywojennego (Irmgard Keun, Marie-Luise Fleißer, Mascha Kaleko), Else Lasker-Schüler (poezja, proza, dramat), teatr w okresie międzywojennym, Bertolt Brecht (teatr epicki, Die Dreigroschenoper), literatura austriacka: Robert Musil (Törles, Der Mann ohne Eigenschaften), Stefan Zweig, Joseph Roth, Hermann Hesse (Der Steppenwolf), literatura emigracyjna (Anna Seghers, Judith Kerr, Klaus Mann), literatura III Rzeszy, emigracja wewnętrzna, literatura prześladowanych pisarzy, początki życia literackiego po 1945: Kahlschlag- und Trümmerliteratur, Heimkehrerthematik - W. Borchert (Draußen vor der Tür); Gruppe 47, II wojna światowa i Shoah w poezji: Günter Eich, Nelly Sachs, Paul Celan.		

Wymagania wstępne i dodatkowe	Umiejętność analizy i interpretacji dzieł literackich, wiedza na temat historii literatury niemieckiej do początku XX wieku. Warunkiem uczestnictwa w wykładzie jest zdanie egzaminu z Literatury niemieckiej w semestrze trzecim. W wyjątkowych przypadkach osoba prowadząca zajęcia może odstąpić od tej zasady.		
Sposoby i kryteria oceniania osiąganych efektów uczenia się	Sposób oceniania (składowe)	Próg zaliczeniowy	Składowa oceny końcowej
	wykonanie zadań interpretacyjnych podczas zajęć	51.0%	20.0%
	rozmowa zaliczeniowa na wybrany temat	51.0%	80.0%
Zalecana lista lektur	Podstawowa lista lektur	- Anz, Thomas: <i>Literatur des Expressionismus</i>, Stuttgart 2002. - Bark, J., D. Steinbach, H. Wittenberg: <i>Epochen der deutschen Literatur</i>, Stuttgart (Klett). - Beutin, Wolfgang (Hg.): <i>Deutsche Literaturgeschichte. Von den Anfängen bis zur Gegenwart</i>, Stuttgart 2001 i n. - Fähnders, Walter: <i>Avantgarde und Moderne 1890-1933</i>, Stuttgart 1998. - Kiesel, Helmuth: <i>Geschichte der deutschsprachigen Literatur 1918 bis 1933</i>. München 2017. - Nürnberg, Helmut: <i>Geschichte der deutschen Literatur</i>, München 1998. - Deutschsprachige Nobelpreisträger für Literatur. Red. K. Ruchniewicz, M. Zybura. Dresden 2019, s. 169-185.	
	Uzupełniająca lista lektur	Lektury do wyboru: - Thomas Mann: Buddenbrooks (lub:) Der Zauberberg. - Arthur Schnitzler: Fräulein Else. - Frank Wedekind: Frühlings Erwachen (lub:) Erdgeist. - Franziska zu Reventlow: Ellen Olestjerne. - Alfred Döblin: Die Ermordung einer Butterblume. - Erich Kästner: Emil und die Detektive (lub:) Der Gang vor die Hunde. - Hans Fallada: Kleiner Mann, was nun? - Irmgard Keun: Gilgi, eine von uns (lub:) Das kunstseidene Mädchen. - Stefan Zweig: Schachnovelle. - Anna Seghers: Der Ausflug der toten Mädchen. - Wolfgang Borchert: Draußen vor der Tür, opowiadania. - Stefan George, Rainer Maria Rilke, Christian Morgenstern, Jakob van Hoddis, Georg Trakl, Georg Heym, August Stramm, Gottfried Benn, Kurt Schwitters, Bertolt Brecht, Kurt Tucholsky, Erich Kästner, Mascha Kaleko, Else Lasker-Schüler, Gertrud Kolmar, Bertolt Brecht, Paul Celan, Nelly Sachs: wiersze.	
	Adresy eZasobów		
Przykładowe zagadnienia/ przykładowe pytania/ realizowane zadania	Interpretacja dwóch wybranych tekstów literackich w kontekście historyczno-literackim (przy nawiązaniu do epoki literackiej lub do nurtu literackiego).		
Praktyki zawodowe w ramach przedmiotu	Nie dotyczy		

Dokument wygenerowany elektronicznie. Nie wymaga pieczęci ani podpisu.